

Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap

Utbildningsplan

Specialistsjuksköterska med inriktning mot ambulanssjukvård

Programkod:	VASAM
Programmets benämning:	Specialistsjuksköterska med inriktning mot ambulanssjukvård
Högskolepoäng:	Prehospital Emergency Care 60 hp
Beslut om fastställande:	Utbildningsplanen är fastställd av fakultetsnämnden vid fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap, 2022-02-03, att gälla från och med ht 2022, rev 2023-03-15.
Undervisningsspråk:	Svenska och engelska
Utbildningsnivå:	Avancerad nivå
Examenskategori:	Yrkesexamen Utbildningsprogrammet uppfyller dessutom kraven för generell magisterexamen
Examensbenämning:	Specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot ambulanssjukvård <i>Postgraduate Diploma in Specialist Nursing – Prehospital Emergency Care</i> Filosofie magisterexamen. Huvudområde: Omvårdnad <i>Master of Science (60 credits). Major: Nursing Science.</i>
Behörighetskrav:	Av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska. Sjuksköterskeexamen omfattande 180 hp varav 15 hp examensarbete eller kandidatexamen (varav 15 hp examensarbete) i omvårdnad, eller motsvarande. Yrkesverksamhet som sjuksköterska motsvarande 12 månader heltid. Svenska 3 eller svenska som andraspråk 3 samt engelska 6/A. Motsvarande bedömning kan göras.

Inledning

Utbildningsprogrammet leder fram till en yrkesexamen som specialistsjuksköterska med inriktning mot ambulanssjukvård och uppfyller dessutom kravet för generell magisterexamen.

Arbetet som specialistutbildad sjuksköterska innebär att det ställs krav på hög grad av självständighet och förmåga att hantera komplexa vårdssituationer inom det specialiserade området. Det förutsätter en god handlingsberedskap samt förmåga till självständigt arbete i kombination med förmåga att inse såväl sina egna som patienternas kapaciteter och begränsningar.

I handlingsberedskapen ingår också att kunna bedöma förutsättningarna utifrån olika miljöaspekter. En specialistutbildad sjuksköterska skall kunna följa, använda och medverka i forskning och utvecklingsarbete samt initiera och leda utvecklingsarbeten.

I ambulanssjuksköterskans profession ingår att kunna göra adekvata bedömningar, prioriteringar och uppföljningar så att rätt åtgärder vidtas för att rädda liv och förebygga komplikationer i olika prehospitla situationer. Detta avser vård i hemmet, på olycksplatsen och i ambulansen. Ambulanssjuksköterskan skall ha en god handlingsberedskap för att professionellt kunna agera i många olika kulturella miljöer och under speciella förhållanden så som olyckor och katastrofer. Vidare skall ambulanssjuksköterskan agera på ett för patienten och omgivningen tryggt och säkert sätt, med respekt för individens integritet och självbestämmande. För att kunna utföra adekvat prehospital vård krävs kunskaper inom såväl omvårdnad som kunskaper inom medicin.

Ambulanssjuksköterskan har med sin specialistkompetens en betydelsefull funktion att leda och planera omvårdnadsarbetet och samarbeta med andra yrkesföreträdare samt handleda studenter. En ambulanssjuksköterska förutsätts dessutom kunna följa, använda och medverka i forsknings- och utvecklingsarbete samt initiera och leda utvecklingsarbete.

Utbildningens mål

Utbildningens innehåll, längd och nivå regleras av högskoleförordningen (SFS 1993:100) vilka garanterar att genomgången utbildning svarar mot de kompetenskrav som ställs, de behörighetskrav som krävs för fortsatta universitetsstudier samt EU:s krav på medlemsländerna.

I enlighet med högskolelagen 1 kap. 9 § (SFS 1992:1434) skall utbildning på avancerad nivå väsentligen bygga på de kunskaper som studenten får inom utbildningen på grundnivå eller motsvarande kunskaper. Utbildningen på avancerad nivå skall innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå,

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

I högskoleförordningen (SFS 1993:100) anges de nationella lärandemål som gäller specialistsjuksköterskeexamen. Följande nationella lärandemål gäller samtliga specialistsjuksköterskeexamina.

För specialistsjuksköterskeexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som specialistsjuksköterska.

Kunskap och förståelse

För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen, och
- visa fördjupad kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet.

Färdighet och förmåga

För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning skall studenten

- visa fördjupad förmåga att självständigt och i samverkan med patient och närstående identifiera vårdbehov och upprätta omvårdningsplan,
- visa förmåga att leda och utvärdera omvårdningsåtgärder,
- visa fördjupad förmåga att initiera, genomföra och utvärdera hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- visa förmåga att integrera kunskap samt analysera, bedöma och hantera komplexa frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att medverka vid och självständigt utföra undersökningar och behandlingar inklusive vård i livets slutskede, och
- visa vårdpedagogisk förmåga.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För specialistsjuksköterskeexamen med respektive inriktning skall studenten

- visa självkännet och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

För specialistsjuksköterskeexamen med *inriktning mot ambulanssjukvård* skall studenten också

- visa förmåga att självständigt bedöma den sjukes eller skadades somatiska och psykiska status och omedelbara behov samt visa förmåga att genomföra de åtgärder som krävs för patienter under starkt varierande förhållanden, och
- visa förmåga att tillämpa sina specialistkunskaper vid stora olyckor och katastrofer.

Utöver ovanstående nationella mål har specialistsjuksköterskeutbildningen vid Karlstads universitet utformats utifrån de mål som gäller för en generell magisterexamen (SFS 1992:100) samt gällande lagar och förordningar för specialistsjuksköterska inom ambulanssjukvård.

Utbildningens utformning

Utbildningen bedrivs i nära samverkan med berörda regioner vilka också kan aktivt medverka i programmets genomförande. Under utbildningen ges studenten möjlighet att delta i olika studiegrupper, där även yrkeshandledare och huvudhandledare kan ingå. Under utbildningen ges studenten möjlighet att utveckla sin reflektionsförmåga och medvetandegöra sin yrkesfunktion som blivande ambulanssjuksköterska. Programmet ges som distansutbildning i form av blended learning, en blandning mellan campus- och nätbaserade distansstudier.

De pedagogiska arbetsformerna varierar och utgörs bland annat av egna studier, arbete i grupp, föreläsningar, simulering, handledning och seminarier. Ansvaret för lärandet ligger hos den som lär, dvs. studenten varvid studenten förväntas vara aktiv och ta eget ansvar.

Lärarens roll är att vara studentens handledare och läraren finns som stöd och vägledare i studentens kunskapssökande. Den teoretiska och praktiska kunskapen integreras för att uppnå ett professionellt yrkeskunnande som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Innehållet fördjupas stegvis och vidareutvecklas samt kopplas till kommande arbetsfält. Under de teoretiska kurserna kommer praktiska gruppövningar och praktisk examination med patientsimulator att genomföras.

Den verksamhetsförlagda utbildningen utgår från kursens lärandemål. Planering och bedömning av studentens verksamhetsförlagda utbildning sker i samverkan mellan student, handledande specialistsjuksköterska och huvudhandledare samt lärare i syfte att stegvis identifiera kunskapsbehov och stegvis fördjupa innehållet. Genom den verksamhetsförlagda utbildningen förväntas studenten utveckla och vidareutveckla sin professionella yrkeskompetens. Verksamhetsförlagd utbildning förläggs i huvudsak till de regioner som medverkar i utbildningen men kan förläggas till annan region under förutsättning att avtalad handledarmodell kan följas samt efter överenskommelse mellan berörda parter. Verksamhetsförlagd utbildning kan medföra merkostnad för studenten i form av kostnader för resor och bostad.

Internationalisering

Karlstads universitet vill främja samverkan och utbyte med andra universitet. Karlstads universitet samarbetar med ett flertal andra universitet, såväl svenska som utländska, och har en organisation till stöd för studenter som vill ta denna möjlighet. Inom utbildningen ges därför stöd till studenter som vill förlägga en del av sina studier vid ett utländskt universitet.

Internationalisering via digitala verktyg kan förekomma under programmet för att ge studenterna en ökad förståelse för sjuksköterskans yrkesutövande i andra länder och hälsa i ett internationellt perspektiv.

Utbildningens innehåll

Specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot ambulanssjukvård omfattar 60 högskolepoäng (hp). Programmet innefattar sex kurser, vars innehåll riktas mot ambulanssjukvård och kurserna omfattar såväl teoretiska som verksamhetsförlagda studier.

Den verksamhetsförlagda utbildningen omfattar 10 veckor. I utbildningen ingår också kliniska studier i vårdteknologisk enhet och med patientsimulator samt fältstudier,

För att skapa förutsättningar för ett helhetsperspektiv i studentens lärande integreras ämnet omvårdnad, som är utbildningens huvudområde, med ämnet medicinsk vetenskap samt lärandemål motsvarande vetenskaplig metod 7,5 hp. Integrering av teoretisk och praktisk kunskap görs för att uppnå ett professionellt yrkeskunnande som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. För specialistsjuksköterskeexamen, inklusive magisterexamen, skall studenten inom ramen för kursfordringarna även ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) omfattande 15 hp, som genomförs i huvudområdet omvårdnad med inriktning mot ambulanssjuksköterskans verksamhetsområde.

Studiernas progression inom programmet innefattar både bredd och fördjupning av kunskaper. Progression sker inom huvudområdet omvårdnad i kombination med medicinsk vetenskap och den specifika kontext som specialisering till ambulanssjuksköterska utgör.

Följande ämnen/ämnesområden ingår:

- Omvårdnad - ambulanssjukvård 30 hp.
- Medicinsk vetenskap - prehospital akutsjukvård 30 hp

Omvårdnad – ambulanssjukvård

Omvårdnad är huvudområde i utbildningen till ambulanssjuksköterska och utgör kunskapsbas för ambulanssjuksköterskans självständiga yrkesutövande. Omvårdnad inom ambulanssjukvård omfattar den omvårdnad som ambulanssjuksköterskan utför i eller i anslutning till ambulans på hämtplats och under transport till vårdinrättning. Omvårdnad som vetenskaplig disciplin har en patientnära och klinisk förankring. Omvårdnadsforskningen förser det praktiska omvårdnadsarbetet med evidensbaserad kunskap. Centrala begrepp i omvårdnad är människa, hälsa, miljö och omvårdnadshandlingar. Omvårdnad har sin grund i en humanistisk människosyn. Omvårdnad syftar till att främja hälsa, förebygga ohälsa och sjukdom, bevara och återställa hälsa utifrån individers möjligheter och behov, minska lidande samt möjliggöra en värdig död. En central del i omvårdnaden är relationer mellan sjuksköterskan, patienten och närstående. Relationer som präglas av helhetssyn, etiskt och vetenskapligt förhållningssätt.

I ambulanssjuksköterskans profession ingår att bedöma, planera, genomföra och utvärdera omvårdnadshandlingar som riktar sig mot individers upplevelser av hälsa och ohälsa.

Medicinsk vetenskap – prehospital akutsjukvård

Prehospital akutsjukvård innefattar de omedelbara medicinska åtgärder som ambulanssjuksköterskan vidtar utanför sjukhuset. Detta innebär ett stort ansvar och ställer krav på god beslutsförmåga i komplexa situationer, där säkerhetsmedvetenhet och hot- och riskbedömning utgör viktiga förmågor. Medicinsk vetenskap inriktas på fördjupade kunskaper omfattande; akuta och kroniska sjukdomar samt olycksfallsvård med fokus på respiration, cardiologi, neurologi, endokrinologi, ortopedi, gynekologi, obstetrik, geriatrik, pediatrik. Vidare ingår katastrofmedicin framför allt med inriktning mot traumatologi och triage.

Programmets kurser:

I programmet ingår följande kurser:

- Bedömning och vård inom ambulanssjukvård 7,5 hp
- Akutsjukvård inom ambulanssjukvård 7,5 hp
- Akutsjukvård med inriktning mot trauma inom ambulanssjukvård 9 hp
- Triage och sjukvårdsledning inom ambulanssjukvård, 6 hp
- Ambulanssjukvård i teori och praktik 15 hp
- Examensarbete med inriktning mot ambulanssjukvård 15 hp.

Tillgodoräknande av kurs

Student har rätt att begära tillgodoräknande av tidigare studier vid svensk högskola eller studier utomlands. Beslut om tillgodoräknande fattas enligt gällande regelverk.

Övrigt

Närvaro

En veckas heltidsstudier motsvaras av 1,5 hp. Förhållandet mellan schemalagd undervisning och självstudier varierar beroende på kursinnehåll. Obligatorisk närvaro (examinationer) förekommer under vissa moment i utbildningen och framgår av respektive kursplan.

Uppflyttning till högre kurser

För att bli antagen till kurser inom programmet krävs att studenten har den särskilda behörighet som föreskrivs i respektive kursplan.

Förnyat prov

Student som ej bedömts godkänd vid ordinarie examination av kurs ges möjlighet till förnyad prövning vid minst två tillfällen inom ett år från ordinarie tillfället. Vid andra omtentamenstillfället har studenten rätt att begära annan examinator. Förnyat prov i syfte att höja godkänt betyg är ej tillåtet. Student som ej bedömts godkänd under verksamhetsförlagd utbildning, har möjlighet till förnyad VFU /praktik så snart det finns

organisatoriska möjligheter för detta. Begränsning av antalet tillfällen kan förekomma och framgår i respektive kursplan.

Studieuppehåll och studieavbrott

Studenter som önskar göra studieavbrott eller studieuppehåll skall skriftligt meddela detta på särskild blankett till studie-och karriärvägledare.

Regler för utbildning på avancerad nivå

Gällande regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Verksamhetsförlagd utbildning

Karlstads universitet har avtal med Region Värmland om garanterade VFU platser. Om önskemål finns om VFU utanför avtalet ska en specifik förfrågan ställas till universitetet. Resor och boende kan medföra merkostnader för studenten i samband med obligatorisk närvaro på campus och förläggning av VFU.

Avskiljande från utbildningen

En student kan tills vidare avskiljas från utbildningen då studenten lider av psykisk störning, missbrukar alkohol eller narkotika eller har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet och det därför föreligger en påtaglig risk att en annan person eller värdefull egendom kan komma till skada. Rektor anmäler sådant ärende till Högskolans avskiljandenämnd, som utreder och fattar beslut. Ett beslut om avskiljande skall alltid innebära att studenten tills vidare inte får fortsätta den pågående utbildningen. Högskolans avskiljandenämnd arbetar för landets alla högskolor och universitet. (Högskolelagen kap 4, 6§, SFS 1992:1434, Förordning om avskiljande av studenter från högskoleutbildning SFS 1987:915).

Denna utbildningsplan ersätter tidigare version fastställd 2021- 02-04, dnr: HNT 2021/78.